

REGULAMIN I OFERTA UCZESTNICTWA W PROGRAMIE BADAŃ BIEGŁOŚCI W ZAKRESIE OZNACZANIA W MLEKU SUROWYM OGÓLNEJ LICZBY DROBNOUSTROJÓW, LICZBY KOMÓREK SOMATYCZNYCH ORAZ AKTYWNOŚCI FOSFATAZY ALKALICZNEJ (OCENA SKUTECZNOŚCI PASTERYZACJI) W 2026 ROKU

§ 1. Cel programu

1. Celem programu badań biegłości (PT) jest potwierdzenie kompetencji laboratoriów wykonujących powyższe analizy mleka surowego i/lub poddanego obróbce cieplnej (aktywność fosfatazy alkalicznej).
2. Program jest organizowany i realizowany zgodnie z wytycznymi norm: PN-EN ISO/IEC 17043:2023-10 „Ocena zgodności. Ogólne wymagania dotyczące kompetencji organizatorów badania biegłości”, PN-EN ISO 22117:2019-04 „Mikrobiologia łańcucha żywnościowego - Wymagania szczegółowe i wytyczne dla badań biegłości poprzez porównania międzylaboratoryjne” oraz ISO 13528:2022 “Statistical methods for use in proficiency testing by interlaboratory comparisons”.

§ 2. Organizator programu

1. Organizatorem programu jest Państwowy Instytut Weterynaryjny - Państwowy Instytut Badawczy, Krajowe Laboratorium Referencyjne Działu Badań Mikrobiologicznych Żywności i Pasz, al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy, tel.: 81 889 30 00, faks: 81 886 71 00, www.piwet.pulawy.pl (Dz. U. 2012 poz. 480 z późn. zm.).
2. Osoby do kontaktów z Uczestnikami programu:
Runda I/2026: mgr Dominika Dębczak, mgr inż. Aneta Czarnecka, mgr inż. Beata Ślęzak, tel. 81 889 3209, 81 889 3208, e-mail: PT.mlekosurowe@piwet.pulawy.pl
Runda II/2026: mgr inż. Aneta Czarnecka, mgr Dominika Dębczak, mgr inż. Beata Ślęzak, tel. 81 889 3209, 81 889 3208, e-mail: PT.mlekosurowe@piwet.pulawy.pl
Runda III/2026: mgr inż. Beata Ślęzak, mgr inż. Aneta Czarnecka, mgr Dominika Dębczak, tel. 81 889 3209, 81 889 3208, e-mail: PT.mlekosurowe@piwet.pulawy.pl
Obsługa i pomoc techniczna portalu e-klient: Dział Systemów Informatycznych, tel.: 81 889 33 41, e-mail: dsi@piwet.pulawy.pl
3. Pod adres e-mail zawarte w pkt. 2 należy kierować korespondencję dotyczącą badań biegłości, za wyjątkiem zgłoszeń uczestnictwa i raportowanych wyników.

§ 3. Adresaci programu

1. Program badań adresowany jest do laboratoriów wykonujących analizy mleka surowego i/lub poddanego obróbce cieplnej, zwłaszcza do laboratoriów urzędowych w rozumieniu art. 25 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej i laboratoriów wpisanych do rejestru prowadzonego przez Głównego Lekarza Weterynarii na podstawie art. 25e w/w ustawy.
2. Organizator badań biegłości gwarantuje zachowanie poufności danych dotyczących Uczestników oraz uzyskanych przez nich wyników.

§ 4. Uczestnictwo w programie

1. **Zgłoszenie uczestnictwa w programie następuje po zalogowaniu się w portalu elektronicznym e-klient, dostępnym pod adresem https://eklient.piwet.pulawy.pl/badanie_bieglosci w zakładce Higiena mleka surowego, przed upływem terminu podanego w § 5. Dostęp do portalu możliwy jest również ze strony www.piwet.pulawy.pl z zakładki Referencyjność/Badania biegłości. W portalu znajdują się również pliki do pobrania: Regulamin i oferta uczestnictwa w Programie badań biegłości, Instrukcje postępowania z próbkami oraz Sprawozdania z PT. Instrukcje postępowania z próbkami oraz **Sprawozdania z PT dostępne są jedynie po zalogowaniu do portalu.****
2. Po otrzymaniu i zweryfikowaniu zgłoszenia Organizator nadaje Uczestnikowi kod, pod którym przedstawione zostaną wyniki badań Uczestnika w Sprawozdaniu z badań.
3. W terminie podanym w § 5 Uczestnik otrzyma od Organizatora e-mail z potwierdzeniem przyjęcia zgłoszenia i nadanym kodem. Brak potwierdzenia w wyznaczonym terminie należy niezwłocznie zgłosić Organizatorowi na adres e-mail podany w § 2 pkt 2.
4. **Zgłoszenia uczestnictwa przesłane inną drogą niż wskazana w pkt 1 niniejszego paragrafu oraz po upływie terminu podanego w § 5 nie będą uwzględniane.**
5. Zgłaszając się do udziału w badaniach biegłości Uczestnik akceptuje warunki zapisane w niniejszym Regulaminie.

§ 5. Zakres i harmonogram badań oferowanych w 2026 roku

1. Uczestnik może wybrać dowolną liczbę kierunków badań. W ramach jednego wybranego kierunku Uczestnik otrzyma **jeden komplet** próbek.
2. Organizator zastrzega sobie prawo do odwołania organizacji badań biegłości w przypadku zgłoszenia się niewystarczającej liczby Uczestników. O odwołaniu organizacji badań zainteresowani zostaną powiadomieni drogą elektroniczną w terminie przesyłania potwierdzeń przyjęcia zgłoszeń.

KIERUNKI BADAŃ

RUNDA I/2026	RUNDA II/2026	RUNDA III/2026
• Oznaczanie ogólnej liczby drobnoustrojów w mleku surowym - metoda instrumentalna (np. Bactoscan FC, Bactocount, IBC itp.) • Oznaczanie liczby komórek somatycznych w mleku surowym - metoda instrumentalna (np. Fossomatic, Somacount, itp.)	• Oznaczanie ogólnej liczby drobnoustrojów w mleku surowym - metoda nieinstrumentalna (płytkowa, Petrifilm, Peel Plate, itp.) • Oznaczanie liczby komórek somatycznych w mleku surowym - metoda nieinstrumentalna (mikroskopowa)	• Oznaczanie aktywności fosfatazy alkalicznej w mleku poddanym obróbce cieplnej - metoda fluorometryczna (Fluorophos)

HARMONOGRAM RUND

Lp.	Etap	Runda I/2026	Runda II/2026	Runda III/2026
		Metody instrumentalne	Metody nieinstrumentalne	Skuteczność pasteryzacji (fosfataza alkaliczna)
1.	Zgłoszenie Uczestników	do 25.02.2026	do 14.08.2026	do 25.09.2026
2.	Potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia i nadanie kodu Uczestnika*	do 11.03.2026	do 28.08.2026	do 02.10.2026
3.	Wysyłanie próbek do Uczestnika	25.03.2026	16.09.2026	13.10.2026
4.	Dostarczenie próbek do Uczestnika**	26.03.2026	17.09.2026	14.10.2026
5.	Rozpoczęcie badań przez Uczestnika	W dniu otrzymania próbek		
6.	Termin raportowania wyników	do 08.04.2026	do 30.09.2026	do 23.10.2026
7.	Potwierdzenie otrzymania wyników badań	Automatycznie w chwili wysłania		
8.	Sprawozdanie z badań	od 30.06.2026	od 18.12.2026	od 18.12.2026

*potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia wraz z nadanym kodem zostanie przesłane pod adres e-mail Uczestnika wskazany podczas rejestracji, **termin dostarczenia próbek do Uczestnika jest uzależniony od firmy kurierskiej, zwykle próbki dostarczane są do godz. 15:00. W sytuacjach niezależnych od Organizatora, próbki mogą być dostarczone po godz. 15:00. Organizator nie ponosi odpowiedzialności za dostarczenie przesyłki po w/w terminie.

§ 6. Rundy dodatkowe

- Zgodnie z art. 25a ust. 5 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, dla laboratoriów urzędowych w rozumieniu art. 25 ust. 2 w/w ustawy oraz zgodnie z art. 25f ust. 7 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, dla laboratoriów wpisanych do rejestru prowadzonego przez Głównego Lekarza Weterynarii na podstawie art. 25e w/w ustawy, które uzyskały w badaniach biegłości wynik niezgodny z kryteriami określonymi przez krajowe laboratorium referencyjne, lub wynik wątpliwy zostanie zorganizowana dodatkowa runda badań w terminie do 6 miesięcy od uzyskania takich wyników.
- Organizator powiadomi takie Laboratoria o obowiązku udziału oraz szczegółach rundy drogą elektroniczną pod wskazany podczas rejestracji adres e-mail. W 2026 roku zorganizowane zostaną:
 - Runda dodatkowa związana z Rundą III/2025 – dla laboratoriów stosujących metody nieinstrumentalne, które uzyskały wyniki niezadowolające i/lub wątpliwe w powyższej rundzie - harmonogram taki sam, jak dla Rundy I/2026
 - Runda dodatkowa związana z Rundą I/2026 - dla laboratoriów stosujących metody instrumentalne, które uzyskają wyniki niezadowolające i/lub wątpliwe w powyższej rundzie – harmonogram taki sam jak dla Rundy II/2026
- Laboratorium uczestniczące w dodatkowej rundzie badań biegłości zobowiązane jest do wykonania badania z zastosowaniem tej samej metody, która była użyta w rundzie głównej.
- Wyniki przesłane do Organizatora po wyznaczonym terminie nie będą uwzględniane w Sprawozdaniu z badań.
- Organizator nie przewiduje organizacji innych dodatkowych rund badań biegłości i/lub porównań międzylaboratoryjnych dla Laboratoriów, które nie zgłosiły się do badań w terminie wskazanym w § 5.

§ 7. Dostarczenie próbek do badań

- Transport próbek do Uczestników badań odbywa się za pośrednictwem firmy kurierskiej.
- W trakcie transportu próbki znajdują się w warunkach chłodniczych.
- Uczestnik powinien otrzymać próbki w terminie wskazanym w § 5.
- Jeżeli Uczestnik nie otrzyma przesyłki w oznaczonym terminie lub otrzyma próbki, których stan nie jest odpowiedni do wykonania badania, należy zgłosić ten fakt Organizatorowi na adres e-mail podany w § 2 pkt. 2 w dniu wskazanym w harmonogramie jako data dostarczenia próbek do Uczestnika.
- Jeżeli próbki zostaną dostarczone do Uczestnika po terminie wskazanym w § 5 lub ich stan nie pozwala na rozpoczęcie badania, Uczestnik może przystąpić do badań lub zrezygnować z badań danej rundy. Rezygnację z badań należy zgłosić Organizatorowi wysyłając e-mail z tytułem „Rezygnacja z PT” z podaniem przyczyny rezygnacji, na adres podany w § 2 pkt. 2 w dniu wskazanym w harmonogramie jako data dostarczenia próbek do Uczestnika. W przypadku zgłoszenia rezygnacji za zasadne Uczestnik nie zostanie obciążony kosztami uczestnictwa w PT.
- Przystąpienie przez Uczestnika do badań w sytuacjach opisanych w pkt 5 niniejszego paragrafu i ewentualne uzyskanie przez Uczestnika wyników niezadowolających nie może stanowić podstawy roszczeń wobec Organizatora, np. o nieuwzględnienie wyników w Sprawozdaniu, o niedokonanie lub zwrot zapłaty za udział w badaniach, o odszkodowanie lub inną formę zadośćuczynienia.

§ 8. Zawartość przesyłki

- W skład przesyłki wysyłanej do Uczestnika wchodzi:
 - Próbki do badań w liczbie odpowiadającej zgłoszonemu przez Uczestnika zakresowi oznaczeń w danej rundzie
 - Rejestrator temperatury
 - Zaadresowana koperta zwrotna na list polecony do odesłania rejestratora temperatury (jeśli jest taka potrzeba)
 - Wkłady chłodzące
- Ewentualne uszkodzenie przesyłki lub brak któregoś z elementów wymienionych w pkt. 1 należy niezwłocznie zgłosić Organizatorowi na adres podany w § 2 pkt. 2 w dniu wskazanym w harmonogramie jako data dostarczenia próbek do Uczestnika.

§ 9. Wykonanie badań

- Uczestnik zobowiązany jest do postępowania z otrzymanym w przesyłce rejestratorem temperatury (jeśli dotyczy) zgodnie z zapisami zawartymi w Instrukcji postępowania z próbkami. Jeżeli wymagane jest odesłanie otrzymanego rejestratora temperatury Organizatorowi należy to zrobić w ciągu 24 godzin od otrzymania próbek, w załączonej kopercie zwrotnej, wyłącznie listem poleconym. Nieodesłanie rejestratora skutkuje naliczeniem opłaty w wysokości 500 zł brutto. Jeżeli**

wymagane jest odesłanie Organizatorowi wygenerowanego pliku z zapisem temperatury, należy to zrobić w ciągu 24 godzin od otrzymania próbek drogą elektroniczną na wskazany adres e-mail. Nieodesłanie wygenerowanego pliku może skutkować nieuwzględnieniem wyniku w Sprawozdaniu z badań.

- Przed przystąpieniem do badań Uczestnik zobowiązany jest zapoznać się z dostępną w portalu e-klient Instrukcją postępowania z próbkami i przestrzegać jej w trakcie trwania badań.
- Do badań należy przystąpić w terminie określonym w harmonogramie rund.
- Ocenie przez Organizatora badań podlega sposób wykonania badania zgodnie z deklarowaną procedurą badawczą. Postępowanie niezgodne z procedurą skutkuje negatywną oceną wyniku. Jest to jednoznaczne z uzyskaniem wyniku niezgodnego / niezadowolającego, a w konsekwencji negatywną oceną Uczestnika.
- Spodziewany zakres oznaczeń w badaniach ilościowych: OLD: 10 000 – 400 000 jtk/ml; LKS: 100 000 – 700 000 LKS/ml.

§ 10. Przekazanie wyników Organizatorowi

- Raportowanie wyników badań biegłości następuje poprzez portal e-klient dostępny po zalogowaniu pod adresem: <https://eklient.piwet.pulawy.pl>, w zakładce Badania Biegłości, przed upływem terminu wskazanego w § 5. W chwili wysłania wyników Uczestnik otrzyma, pod wskazany podczas rejestracji adres e-mail, potwierdzenie wysłania wyników do Organizatora. Nieotrzymanie potwierdzenia wysłania wyników badań należy niezwłocznie zgłosić Organizatorowi drogą elektroniczną.
- Raportując wyniki należy podać dla wybranych kierunków badań metodę badawczą, jaką zostało wykonane badanie oraz inne wymagane informacje. Wyniki Uczestników którzy w odpowiedzi na pytanie dotyczące sposobu postępowania podczas wykonania badań nie podają wymaganych informacji, a np. sformułowanie „zgodnie z normą”, nie podlegają ocenie, tzn. nawet w przypadku podania właściwego wyniku ocena Uczestnika jest negatywna i nie będzie uwzględniana w Sprawozdaniach z badań biegłości.
- Nieprawidłowości w raportowanych przez Uczestników zapisach dotyczących wyników badań, zastosowanych metod badawczych oraz innych danych nie podlegają korekcie w Sprawozdaniu z badań.
- Wyniki przesłane do Organizatora inną drogą niż poprzez portal e-klient lub po terminie wskazanym w paragrafie §5 nie będą uwzględniane w Sprawozdaniu z badań.

§ 11. Opracowanie wyników

- Wartość przypisaną wyznacza się jako odporną średnią (medianę) wszystkich wyników raportowanych przez Uczestników wyznaczoną z zastosowaniem algorytmu A odpornej analizy danych normy ISO 13528:2022. Oceny wyników badań ilościowych dokonuje się na podstawie wskaźnika z' , obliczanego jako różnicę między wynikiem laboratorium a wartością przypisaną, podzieloną przez odchylenie standardowe dla oceny biegłości. Wskaźnik z' dodatkowo uwzględnia niepewność wartości przypisanej. Wartość bezwzględna $|z'| \leq 2$ określa wynik jako zadowalający, $2 < |z'| < 3$ jako wątpliwy, a $|z'| \geq 3$ jako niezadowolający. Ocenie podlega również sposób wykonania badania zgodnie z deklarowaną procedurą badawczą.
- Dostęp do sprawozdania z badań możliwy jest wyłącznie po zalogowaniu w portalu elektronicznym pod adresem: www.eklient.piwet.pulawy.pl, zakładka Badania biegłości/Higiena mleka surowego/Pliki do pobrania, w terminach wskazanych w § 5.
- W przypadku laboratoriów urzędowych w rozumieniu art. 25 ust. 2 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej oraz laboratoriów wpisanych do rejestru prowadzonego przez Głównego Lekarza Weterynarii na podstawie art. 25e w/w ustawy, informacje o udziale w badaniach oraz uzyskanych wynikach zostaną przekazane Głównemu Lekarzowi Weterynarii oraz Departamentowi Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W przypadku laboratoriów Inspekcji Weterynaryjnej wyniki są dodatkowo przekazywane do właściwych Wojewódzkich Lekarzy Weterynarii.

§ 12. Reklamacje

- Każdy Uczestnik ma prawo do złożenia reklamacji na adres e-mail Organizatora wskazany w § 2, pkt 2, w której zawarte zostaną zastrzeżenia i uwagi w stosunku do sposobu przeprowadzenia danej rundy badań biegłości, w tym do oceny wyników otrzymanych przez Uczestnika.
- Nieprawidłowości w zapisach raportowanych wyników oraz błędy nie wynikające z winy Organizatora nie podlegają reklamacji.
- Termin złożenia reklamacji upływa z 14 dniem od terminu dostępności dla Uczestników Sprawozdania z badań.
- Organizator rozpatrzy reklamację w ciągu 30 dni i jej wynik prześle Uczestnikowi.
- W przypadku niezaakceptowania wyniku reklamacji Uczestnikowi przysługuje prawo do odwołania się do Dyrektora PIWet-PIB.

§ 13. Koszt uczestnictwa w badaniach

- Uczestnictwo w badaniach biegłości dla laboratoriów Inspekcji Weterynaryjnej jest bezpłatne.
- Pozostałe Laboratoria wnoszą opłatę w następującej wysokości (kwoty brutto) za uczestnictwo w jednej rundzie badań biegłości:
 - 1 kierunek – 555,00 zł brutto
 - 2 kierunki – 771,00 zł brutto
- Faktura za wykonanie usługi powinna być wystawiona nie później niż do 15 dnia następnego miesiąca od jej wykonania. Termin płatności wynosi 14 dni od daty otrzymania faktury.

§ 15. Rezygnacja z uczestnictwa w badaniach

- Każdy Uczestnik może zrezygnować z udziału w badaniach wysyłając zawiadomienie na adres mailowy Organizatora podany w § 2 pkt 2 w terminie do 14 dni przed dniem wysyłania próbek do Uczestników wymienionym w § 5.
- Rezygnacja nie zostanie uwzględniona, jeżeli nastąpi w terminie krótszym niż 14 dni od daty wysyłki próbek do Uczestników, co skutkuje wysłaniem próbek do badań, a następnie wystawieniem faktury za uczestnictwo w badaniach. Nie dotyczy to przypadków rezygnacji na zasadach opisanych w § 7.